

Бр. 01-1866/17

11. 09. 2017 год.

БЕОГРАД

На основу члана 30. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Србије“ бр. 76/05, 100/07 - др. пропис, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - аутентично тумачење и 68/15, 87/16), 45. Статута Факултета музичке уметности и члана 38. Правилника о студирању бр. 01-298/16 од 4. фебруара 2016. године, Наставно-уметничко-научно веће Факултета на седници одржаној 6. септембра 2017. године **утврдило је предлог**

ОДЛУКЕ

ПРИХВАТА СЕ писани део докторског уметничког пројекта, CD са снимљеним јавним извођењем и позитиван Извештај Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта у саставу: мр Јасна Максимовић - Веселинов, редовни професор, ментор, мр Марија Јокановић, редовни професор, мр Гордана Матијевић - Недељковић, редовни професор, др ум. Мадлен Стокић - Васиљевић, ванредни професор и мр Евгенија Кравцева, редовни професор Академије уметности у Новом Саду у пензији, **МАРИЈЕ МИСИТА** под називом: „ВИДОВИ ИСПОЉАВАЊА МОДЕРНИЗМА У КОМПОЗИЦИЈАМА ЗА ВИОЛИНУ ИВАНА ЈЕВТИЋА: ДОМЕТИ ИНТЕРПРЕТАЦИЈЕ“.

Писани део докторског уметничког пројекта, CD са снимљеним јавним извођењем и позитиван Извештај Комисије за оцену и одбрану у штампаном облику били су на увиду јавности у трајању од 30 дана почев **од 4. јула 2017. године**. У време трајања увида јавности није било приговора.

Предлог Одлуке и Извештај Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта доставља се Сенату Универзитета уметности на усвајање.

Декан **ФАКУЛТЕТА МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ**

Маријана Несторовска
мр Љиљана Несторовска, редовни професор

НАСТАВНО-УМЕТНИЧКО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ФАКУЛТЕТА МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Извештај Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта

**„ВИДОВИ ИСПОЉАВАЊА МОДЕРНИЗМА У КОМПОЗИЦИЈАМА ЗА ВИОЛИНУ
ИВАНА ЈЕВТИЋА: ДОМЕТИ ИНТЕРПРЕТАЦИЈЕ“**

Кандидаткиња: **мр Марија Мисита**

Комисија у саставу: мр Јасна Максимовић-Веселинов, редовни професор ФМУ, ментор, мр Марија Јокановић, редовни професор ФМУ, мр Гордана Матијевић Недељковић, редовни професор ФМУ, др ум. Мадлен Стокић-Васиљевић, доцент ФМУ и мр Евгенија Кравцева, редовни професор у пензији, Академија уметности у Новом Саду, упознала се са писаним делом докторског уметничког пројекта кандидаткиње мр Марије Мисита, под називом **„Видови испољавања модернизма у композицијама за виолину Ивана Јевтића: домети интерпретације“**

На основу сазнања која је стекла анализом концертног извођења и писаног рада, Комисија подноси следећи извештај Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности у Београду и Сенату универзитета уметности у Београду:

ИЗВЕШТАЈ

Уводно образложење

МАРИЈА МИСИТА пријавила је тему докторског уметничког пројекта под називом: “Видови испољавања модернизма и могућности његове интерпретације у композицијама Ивана Јевтића писаним за виолину“.

На основу предлога Катедре за гудачке инструменте Наставно-уметничко-научно веће Факултета на седници од 30. октобра 2013. године донело је одлуку о именовању Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта у саставу:

мр ЈАСНА МАКСИМОВИЋ - ВЕСЕЛИНОВ, редовни професор,

мр МАРИЈА ЈОКАНОВИЋ, редовни професор, и

мр ЕВГЕНИЈА КРАВЦЕВА, редовни професор у пензији Академије уметности у Новом Саду.

Наставно-уметничко-научно веће Факултета на седници од 7. децембра 2016. године утврдило је предлог одлуке о усвајању позитивног Извештаја Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта мр **МАРИЈЕ МИСИТА под новим називом: „Видови испољавања модернизма у композицијама за виолину Ивана Јевтића: домети интерпретације“**.

Сенат Универзитета уметности на седници од 29. децембра 2016. године донео је одлуку о одобравању рада на изради докторског уметничког пројекта под новим називом: **„Видови испољавања модернизма у композицијама за виолину Ивана Јевтића: домети интерпретације“**. За ментора је именована мр Јасна Максимовић - Веселинов, редовни професор.

На основу обавештења ментора и предлога Катедре за гудачке инструменте Наставно-уметничко-научно веће Факултета на седници одржаној 10. маја 2017. године донело је одлуку о именовању Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта, у саставу:

мр ЈАСНА МАКСИМОВИЋ - ВЕСЕЛИНОВ, редовни професор,

мр МАРИЈА ЈОКАНОВИЋ, редовни професор ,

мр ГОРДАНА МАТИЈЕВИЋ - НЕДЕЉКОВИЋ, редовни професор,

др ум. МАДЛЕН СТОКИЋ - ВАСИЉЕВИЋ, доцент,

мр ЕВГЕНИЈА КРАВЦЕВА, редовни професор у пензији Академије уметности у Новом Саду.

Биографски подаци

Марија Мисита је рођена у Београду 1975. године. Средњу музичку школу “Др Војислав Вучковић” је завршила у класи проф. Биљане Јакшић-Николић. Током школовања је била добитник награда на савезним такмичењима: I награда виолина и I награда-виолински дуо. Наступала је као солиста са камерним оркестром “Jeunesses musicales” на концертима у Италији. (Амалфи и Скала)

Дипломирала је 1996. год. на ФМУ у Београду у класи професора Александра Павловића са оценом 10 из виолине и просеком 9,66. Добитник је награде из фонда “Миодраг Маџић-Мишо” током студија.

Магистрирала је 1999. године, такође у класи проф. Александра Павловића са оценом 10 из виолине. Током 2001-2002. усавршавала се на Универзитету “Моцартеум” у Салцбургу, у класи проф. Лукаса Хагена.

Као солиста је наступала са оркестрима БГО „Душан Сковран” (Народни музеј, КНУ, Нови Сад), Симфонијским оркестром Војске Србије (изводећи концерте Чајковског, Брамса и Баха), Нишким симфонијским оркестром, Симфонијским оркестром Академије умјетности Бања Лука, Гудачима Св. Ђорђа, камерним оркестром “Корнелије” музичке школе Станковић (КНУ, галерија САНУ) и камерним оркестром „Jeunesses musicales”.

Добитник је I награде на третапном међународном такмичењу „Петар Коњовић” 1997. године.

Солистичке реситале одржала је у Београду (Сала КНУ, Галерија КНУ, Галерија САНУ, Свечана сала Скупштине града, Галерија Артгет, Студентски културни центар, Дом културе Студентски град), Бијељини- Галерија центра за културу, Бањој Луци- Сала Банског двора, Новом Саду- Сала Матице српске, Сенти- Градска концертна дворана, Шапцу, Младеновцу, Ваљеву, Ћенови (Casa Ghisalberti).

Са виолинисткињом Мадлен Стокић Васиљевић наступа у виолинском дуу изводећи стандардни репертоар, али и дела савремених српских аутора. Наступе су оствариле у: Београд (Сала КНУ, Галерија КНУ, Галерија САНУ, Сала МШ “Станковић”, Сала МШ „ Мокрањац“, Галерија Артгет, Сала Guarnerius, Кућа Краља Петра), Сала Факултета уметности у Нишу, Синагога у Нишу, Нови Кнежевац- Сала библиотеке.

Наступа у оквиру клавирског триа Classica Aeterna на концертима у Београду и Србији (Сала КНУ, Етнографски музеј-Београд, Француска амбасада-Београд, Ваљево, Рума, Уб, Горњи Милановац, Панчево, Лазаревац)

Била је предавач на курсу камерне музике *Colluvio* (клавирски трио) у Предингу, Аустрија 2005. и 2010. године. Такође је држала мастерклас виолине на конзерваторијуму "Х.Берлиоз" у Паризу и Националној школи за музику у Бовеу (Француска) 2007. и на Факултету уметности у Нишу 2010.

Учествовала је као камерни музичар на значајним фестивалима као што су: „Мокрањчеви дани" у Неготину, Будва-град театар, Бемус, Нимус, Међународна трибина композитора, Фестивал оргуља.

Од 1992. била је члан најпознатијих српских камерних оркестара као што су: БГО „Душан Сковран", „Гудачи Св. Ђорђа", „Камерата Сербика", остваривши велики број концерата у земљи и иностранству.

Као члан БГО „Душан Сковран" учествовала на фестивалима: „Охридско лето" „Санторини", „Мокрањчеви дани", БЕМУС, НОМУС, Трибинама композитора, „Софијске музичке недеље", „Европа у Санкт Петербургу" и концертима у Кини, Британији и Грчкој.

Као члан „Гудача Св. Ђорђа" добитник је награде града Београда за музичко стваралаштво за 2006. годину за концерт „Моцарт изазов" са виолинистом Горданом Николићем. Концерт Гудача Св. Ђорђа са виолинистом Романом Симовићем, који је одржан у Коларчевој задужбини 15. новембра 2011. године, проглашен је за Концерт године од стране часописа *Музика Класика*.

Током 2000-2004. је била и члан камерног оркестра „Salzburg chamber soloists", свирајући на преко 40 концерата у Аустрији, Немачкој, Италији, Француској, Белгији, Холандији, Данској, Финској, Либану, Јапану, Шпанији, Швајцарској. У салама као нпр. велика сала Берлинске филхармоније, Концертгебау-Амстердам, Бунка каикан - Токио итд. Учествовала је на снимању 2 ЦД-а овог оркестра за дискографску кућу Coviello.

Педагошки рад је започела 2000 године, избором у звање асистента на Гудачкој катедри ФМУ у Београду. У звање доцента изабрана је 2009. Током 2009-2013 је била хонорарно ангажована као доцент на предмету виолина на Академији уметности у Бањој

Луци. Током 2011 и 2013. године била је ангажована као ментор при одељењу за таленте у МШ „Коста Манојловић“.

Анализа докторског уметничког пројекта – писаног рада

Писани део докторског уметничког пројекта кандидата мр Марије Мисита **„Видови испољавања модернизма у композицијама за виолину Ивана Јевтића: домети интерпретације“** се састоји из увода, шест поглавља, закључка и наведене релевантне литературе.

У уводним разматрањима ауторка сугерише предмет и основне правце истраживања, чија је почетна премиса активан однос интерпретатор-композитор-слушалац. Указивањем на избор параметара стилске особености композитора ауторка наговештава путању обједињавања естетских начела композитора и извођача. Предложак транспарентних манифестација стила композитора Ивана Јевтића подразумева тоналност, форму, мелодијску и вертикалну поставку, превођење традиционалних црта у домен модернизма, видове исказивања фактуре, присуство фолклорног идиома итд.

Поглавље „Умерени модернизам“ разматра најизразитије карактеристике стилског музичког језика Ивана Јевтића, а у оквиру модернизма. Ауторка наводи специфичности композиционог поступка, чиме Иван Јевтић одржава активну размену класичне и модерне равни, одступањем и трансформисањем преузетих стилских идиома: барокног, класичног, романтичног и импресионистичког. Указујући на Јевтићеву инвентивну реорганизацију, стилизацију и третман од раније познатих композиционих поступака, мр Марија Мисита истражује спецификум аутентичности композитора, а самим тим и могућност ка истанчанијем разумевању и преношењу естетске поруке публици, а од стране интерпретатора. Такође, указујући на Јевтићев музички језик кога не одликује авангардан, субверзиван и радикалан однос према традицији, ауторка сугерише и хуманистичку оријентацију као такође битан чинилац интеракције интерпретатор-слушалац. Сагледавање конкретних композиционих поступака, а под утицајем најизразитијих

ментора током школовања Ивана Јевтића (Olivier Messiaen, Alfred Uhl) даје јаснију слику еволутивног пута композитора.

У поглављу „Неокласицизам и поетска архаизација“ ауторка (руководећи се релевантном подтипизацијом српског модернизма) упућује на најизразитији контекст неокласицизма у делима за виолину, а односи се на присуство традиционалних форми и тоналност.

Аутохтоност израза композитора ауторка сагледава кроз снажан печат националног идентитета, присутан у његовим композицијама. Анализирајући модалност мелодике, карактеристичне фолклорне манифестације ритма и интервалских односа, ауторка упућује на поетску архаизацију као значајан удео хабитуса композитора.

Централна поглавља писаног дела докторског уметничког пројекта посвећена су разматрању изабраних виолинских опуса понаособ.

Сваки став композиција је анализиран појединачно усклађеном методологијом подразумевајући детаљан аналитички приказ стилских композиционих поступака. Ауторка, током анализе, издваја параметре који указују на стил, било да је реч о цртама које су репрезентативне или уопште нису типичне за постављени оквир модернизма. Тумачене су релевантне окоснице стила као што су: тоналност (модалност, битоналност, атоналност), концепт градње неокласичне мелодије, ритмичке структуре често произашле из фолклорног идиома, колористичка функционалност хармоније, видови исказивања фактуре, формална концепција итд.

Интерпретативна анализа одсликава инвентиван приступ ауторке у домену перцепције изражајних потенцијала виолине. Јасноћа и прецизност формулисања интерпретативне проблематике већином произилази из темељног аналитичког сагледавања модернистичког подтекста музичке конструкције. Такође, ауторка често даје интерпретативна усмерења везана за виолински звучни колорит, сагледавајући тиме најделикатније изражајне аспекте виолине. Драматуршки и карактерно значајна исходишта делова композиција обрађена су на основу емпиријских промишљања, која подразумевају занатски и изражајни сабир. Рељефност (третирања) виолинског звука сагледана је у односу на звучно окружење тј. оркестрацију, хармонску транспарентност, фактуру,

тоналност. Ауторка истиче да и када се учини да мелодијска матрица у виолини даје већ јасно техничко-изражајно решење, трагање за детаљима који упућују на илустративност стила композитора може допринети реструктурирању понекад већ утврђених интерпретативних образаца.

Ауторка у другом ставу концерта за виолину предлаже занимљив прилаз интерпретацији модалних мелодијских кретања, подразумевајући експресивну интонацију која даје нијансирани колорит и осветљава интервалски ход у оквиру модуса. Осим експресивних интерпретативних становишта дата су и многа практична решења која доприносе занатској усклађености и јаснијој звучној артикулацији, а самим тим и јаснијој презентацији партитуре. Нотни примери у писаном раду илуструју анализиране ситуације.

У закључку ауторка даје сабир интерпретативних манифестација која су уској вези са одразом аутентичности композитора Ивана Јевтића. Иако се композитор у основи ослања на традиционалну звучну поетику исказану путем виолинске лиричности романтичарског манира, ауторка наглашава могући допринос унапређења извођачких перформанси услед модернистичке комбинаторике звучног колорита. Као императив, ауторка истиче и лични извођачки печат који надилази у основи већ освешћене техничко-естетске аспекте звука, дајући тиме могућност остварења интуитивног важног поља уметничког истраживања.

Јавно извођење докторског уметничког пројекта

Јавно извођење докторског уметничког пројекта представљено је реситалом мр Марије Мисита у сали ФМУ у Београду, 5. јуна 2017. године.

Програм реситала:

Иван Јевтић: Соната за виолину и клавир (1979)

- Allegro moderato
- Lento-(III) Allegro molto (attacca)

Иван Јевтић: Диптих за виолину и клавир (1980)

- Tranquillo e dolce
- Allegro ma non troppo

Иван Јевтић: Концерт за виолину и оркестар (1986)

- Con rigore
- Adagio
- Allegro assai

Иван Јевтић: Свита за виолину соло (2015)

- Con rigore
- Dolce amoroso
- Allegro moderato
- Dolce e feroce
- Tempo giusto

Мр Марија Мисита је на јавном извођењу докторског уметничког пројекта високо професионално приступила исказивању свих конотација богатог изражајног потенцијала, који носе дела за виолину Ивана Јевтића. Дух модерне садржан у оштрим резovima, темама заснованим на ритмички једнообразним фигурама и прегнантном ритму, насупрот љупким грациозним темама лирске ширине, остварен је звучно упечатљиво чинећи поларизацију (извођачки) увек јасном.

У свити за соло виолину остварена је успешно звучна разноврсност регистара, али и звучна линеарност тј. пажња ка физиономији сваког тона, детаља, успешно реализујући специфичну акустичку особеност дела за соло виолину.

У интерпретацији концерта за виолину и оркестар Марија Мисита је јарким изражајним ангажманом потврдила изражену драматургију засновану на смењивању контрастних карактера, моторичних (*perpetuo mobile*, *marcato*, *agitato*) и лирских (*espressivo*, *dolce*) одсека. Такође је остварена и активна концертантност и виртуозност које ово дело од извођача захтева.

Стилске одреднице које су биле окосница уметничког истраживања мр Марије Мисита су брижљиво подстакнуте разноликим дијапазоном изражајних средстава, при чему је рељефност тонске супстанце била императив чинећи извођење увек живо и емотивно надахнуто. У делима писаним за виолину и клавир, звучно је брижљиво

обликовала тонску материју у складу са променом фактуре, хармонском колоритном манифестацијом и тематским прожимањем деоница.

Оцена остварених резултата и критички осврт референата

Кандидат мр Марија Мисита је у оквиру свог докторског уметничког пројекта „Видови испољавања модернизма у композицијама за виолину Ивана Јевтића: домети интерпретације“ на високо професионалном нивоу спровела истраживање специфичности стила савремене епохе у делима за виолину Ивана Јевтића, приказујући интерпретативну раван као крајње исходиште. У писаном раду обухваћени су општи и специфични аутохтони стилски аспекти при чему је ауторка анализирала појединачно ставове композиција јасним и усаглашеним методолошким приступом. Анализом матрица које кореспондирају са архаичним, али кроз аутохтоност ангажмана Ивана Јевтића, кандидаткиња је остварила вишеслојност у анализи, трагајући ка потпунијем разумевању стваралачког сензибилитета и поетике.

Интерпретативну анализу ауторка остварује као резултат аналитичког промишљања али и искуственог уметничког истраживања, које одликује афинитет ка деликатним звучно-колористичким појавностима. У оквиру јавног извођења мр Марија Мисита суверено остварује интерпретативне изазове различитих жанровских форми, од звучно егзуберантног концерта за виолину и оркестар, до интимне, речитативне свите за соло виолину. Избор изражајних средстава при интерпретацији изабраних дела осветљава на сугестиван начин иначе присутну елоквентност, којом се Иван Јевтић поиграва са инструменталним могућностима виолине.

Посебну пажњу завређује место концерта за виолину и настојање ауторке да се овај опус афирмише кроз интерпретације нове генерације српских виолиниста.

Закључак Комисије

У свом докторском уметничком пројекту мр Марија Мисита је свестрано приступила уметничком истраживању дела за виолину композитора савремене епохе, Ивана Јевтића. Окосницу истраживања чинио је корелативитет композиционог стила и интерпретације. Свеобухватно теоријско истраживање и успешна извођачка апликација резултата уметничког истраживања остварила је симбиозу спреге композитор-интерпретатор. Детаљно сагледавајући виолински опус српског композитора Ивана Јевтића кандидаткиња остварује значајан допринос области виолинског извођаштва.

Имајући у виду све претходно наведено, Комисија предлаже Наставно-уметничко-научном већу ФМУ и Сенату Универзитета уметности у Београду да прихвате писани део и концертно извођење програма докторског уметничког пројекта кандидаткиње мр Марије Мисита под називом: „**Видови испољавања модернизма у композицијама за виолину Ивана Јевтића: донети интерпретације**“ и одобре одбрану докторског уметничког пројекта.

У Београду, 26.06.2017.

Комисија:

мр Јасна Максимовић-Веселинов, ред.проф., ментор

мр Марија Јокановић, ред.проф.

мр Гордана Матијевић Недељковић, ред.проф.

др ум. Мадлен Стокић-Васиљевић, доцент

мр Евгенија Кравцева, ред.проф. у пензији

Академија уметности у Новом Саду